

ПОГОДЖЕНО:
Державна служба морського і
внутрішнього водного транспорту
та судноплавства України

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ТОВ «Мортелеком»

В.Михолап
2024 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА

курсу підготовки за напрямом

«Виконання обов'язків членів екіпажу з охорони судна»

(Designated Security Duties for Shipboard Personnel)

відповідно до вимог Правил VI/6 (пункти 4, 5) Конвенції ПДНВ,
розділу A-VI/6 (пункти 6-8) Кодексу ПДНВ,

Модельного курсу ІМО 3.26 «Підготовка моряків, призначених
виконувати обов'язки з охорони судна», видання 2012 року
(Security Training for Seafarers with Designated Security Duties)

Обсяг навчального часу (годин) повного курсу підготовки			
Підготовка		Іспити, демонстрація компетентності	Усього
Теоретична	Практична		
10,5	-	0,5	11,0

Обсяг навчального часу (годин) скороченого курсу підготовки			
Підготовка		Іспити, демонстрація компетентності	Усього
Теоретична	Практична		
6,0	-	0,5	6,5

Навчальний план і програма розроблені на підставі вимог:

1. Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (правило VI/6, пункти 4, 5);
2. Кодексу з підготовки та дипломування моряків і несення вахти, з поправками (розділ А- VI/6, пункти 6-8).
3. Глави XI-2 Міжнародної конвенції з охорони людського життя на морі SOLAS-74, з поправками 2002 року;
4. Міжнародного кодексу з охорони суден та портових засобів Кодексу ОСПЗ;
5. Резолюція ІМО А.545 (13) «Заходи попередження актів піратства та озброєних пограбувань суден», 1983 року;
6. Резолюції ІМО А.584 (14) ІМО «Заходи попередження протиправних дій, які погрожують безпеці суден та пасажирів», 1985 року;
7. Резолюції ІМО MSC/Circ.443 «Заходи щодо попередження протиправних дій проти пасажирів та команди на борту суден», 1986 року;
8. Керівництва ІМО MSC/Circ.1334 «Керівництво судновласникам, компаніям, операторам судна, капітанам і команді про запобігання і придушення піратських актів та озброєного пограбування спрямованого проти суден», 2009 року;
9. Резолюції ІМО А.924(22) «Про перегляд заходів та процедур для попередження актів, які погрожують безпеці пасажирів екіпажу та охороні суден»;
10. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 року № 638- IV;
11. Типового курсу ІМО 3.26 «Підготовка моряків, призначених виконувати обов'язки з охорони судна» «Security awareness training for seafarers with designated security duties», видання 2012 року;
12. Наказу Міністерства інфраструктури України від 07.10.2014 № 491 «Про затвердження вимог до тренажерного та іншого обладнання, призначеного для підготовки та перевірки знань осіб командного складу та судової команди», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.10. 2014 за № 1325/26102;
13. Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1499.

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Організація та проведення конвенційних видів спеціальної та спеціалізованої підготовки плавскладу морських суден України та інших держав, робота яких пов'язана із забезпеченням безпеки судноплавства та запобіганням забрудненню морського середовища у відповідності до вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення

вахти 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ), Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками (далі – Кодекс ПДНВ).

Досягнення моряками кваліфікації, необхідної для забезпечення :

- безпечного мореплавання ;
- збереження людського життя,
- збереження судна;
- збереження оточуючого середовища;
- виконання обов'язків, що їм призначені на судні;
- спільного внеску у посилення охорони на морі.

Програма курсу призначена для надання знань, необхідних морякам, до чийх обов'язків входять дії щодо забезпечення охорони судна згідно з Планами охорони судна (SSP) і виконання обов'язків відповідно до вимог Кодексу ПДНВ, розділ A-VI/6, пункти 6-8; Конвенції SOLAS 1974 року, з поправками, глави XI-1; XI-2; Кодексу ОСПЗ.

2. МЕТА КУРСУ

2.1. Мета курсу та організаційно-методичні вказівки.

Мета курсу - підготувати моряків, яким призначені обов'язки стосовно охорони, для вирішення питань щодо забезпечення охорони (захисту) судна, виконання плану охорони судна, підтримки зв'язку та взаємодії з офіцером з охорони судна відповідно до вимог розділу A-VI/6, пункти 6-8, Кодексу ПДНВ.

Повний курс навчання розраховано на 11 годин.

Скорочений курс розраховано на 6,5 години. Цей курс скорочено не більш ніж на 50% від повного курсу, що відповідає вимогам наказу Міністерства інфраструктури від 07 жовтня 2014 року № 491, і розрахований в основному на освіження (refresher) і поповнення (updating) знань плавскладу.

Після закінчення навчання інформація вноситься до Державного реєстру документів моряків і слухач отримує свідоцтво фахівця з питань охорони судна.

2.2. Задачі курсу

Основною задачею курсу є надання слухачам якісних знань, умінь та навичок, необхідних морякам та іншому персоналу на судні, та виконання обов'язків, пов'язаних з охороною згідно з вимогами, викладеними у таблиці A-VI/6-2 Кодексу ПДНВ.

Слухачі, які успішно опанували спеціальний напрям підготовки для членів екіпажу, задіяних в заходах з охорони судна, повинні демонструвати оволодіння такими знаннями, розумінням та навичками стосовно:

визначення стосовно охорони вантажних термінів та охорони судна, зокрема елементів, що можуть бути пов'язані з піратством та озброєним пограбуванням;

міжнародна політика з питань охорони та зобов'язань урядів, компаній та осіб, зокрема робоче знання елементів стосовно піратства;

знання рівнів охорони та їх вплив на заходи й процедури з питань охорони на судні та портовому засобі;

знання процедури звітності з питань охорони;

процедури та вимоги для підготовки та тренування згідно з відповідними конвенціями, кодексами та циркулярами ІМО, зокрема робоче знання елементів, що можуть стосуватися піратства;

процедури для проведення перевірок та технічних оглядів, а також для контролю і відстеження діяльності з охорони, зазначеної в плані охорони судна;

плани дій в умовах надзвичайних ситуацій, пов'язаних з охороною, і процедур реагування на погрози охороні або порушення режиму охорони, включаючи положення щодо збереження найважливіших операцій із взаємодії судно/порт, зокрема робоче знання операцій, що можуть стосуватися піратства;

документація з охорони, зокрема Декларація по охороні;

прийоми, що використовуються для подолання заходів з охорони, зокрема тих, які використовуються піратами та озброєними грабіжниками;

прийоми, що дозволяють розпізнавати потенційні загрози безпеці;

прийоми, що дозволяють розпізнавати зброю, небезпечні речовини і устаткування та заподіяні ними ризики;

способи управління неорганізованою масою людей;

правила поведінки із закритою інформацією про охорону і ведення радіопереговорів про неї;

методика контактних оглядів і неконтактних перевірок;

методика контролю за районами обмеженого доступу;

заходи контролю за доступом на судно і до районів обмеженого доступу на судні;

методика ефективного контролю за районами палуби і в безпосередній близькості від судна;

методика перевірок, пов'язаних з вантажем і судовими запасами;

методика контролю посадки, висадки та доступу на борт усіх осіб та їх майна;

різні типи устаткування і систем охорони, зокрема тих, які можуть використовуватися у випадку нападу піратів, та їх обмежень;

необхідність перевірок, калібрування та обслуговування систем і устаткування охорони, особливо при перебуванні на морі;

демонстрація компетентності з питань, що вимагається курсом підготовки.

3. ВСТУПНІ ВИМОГИ ДО КАНДИДАТІВ

3.1. Кожен кандидат на проходження підготовки за курсом «Охорона судна для осіб з призначеними обов'язками» повинен:

- бути не молодшим 18 років;
- відповідати вимогам до стану здоров'я;
- мати морську освіту.

3.2. Кожен кандидат на отримання свідоцтва фахівця з питань охорони судна, повинен відповідати стандарту компетентності, викладеному у розділі А-VI/6 та таблиці А-VI/6-2 Кодексу ПДНВ.

Таблиця А-VI/6-2 Кодексу ПДНВ

Специфікація мінімального стандарту компетентності для моряків, яким призначені обов'язки стосовно охорони

Сфера компетенції	Знання, розуміння та професійні навички	Методи демонстрації компетентності	Критерії для оцінки компетентності
<p>Підтримка умов, встановлених у плані охорони судна</p>	<p>Робоче знання термінів та визначень стосовно охорони на морі, зокрема елементи, що можуть бути пов'язані з піратством та озброєним пограбуванням.</p> <p>Знання міжнародної політики у галузі охорони на морі та обов'язків урядів, компаній та окремих осіб, зокрема робоче знання елементів стосовно піратства та озброєного пограбування.</p> <p>Знання рівнів охорони на морі та їх вплив на заходи та процедури охорони на судні та на портових засобах.</p> <p>Знання процедур передачі повідомлень, пов'язаних з охороною.</p> <p>Знання процедур та вимог щодо проведення навчання та занять згідно з відповідними конвенціями, кодексами та циркулярами ІМО, зокрема робоче знання тих, що можуть відноситись до боротьби з</p>	<p>Оцінка результатів схваленого інструктажу або проходження схваленого курсу підготовки.</p>	<p>Процедури і дії відповідають принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ і Конвенцією СОЛАС 1974 року, з поправками.</p> <p>Законодавчі вимоги, що відносяться до охорони, визначені правильно.</p> <p>Зв'язок в області обов'язків є чітким і зрозумілим.</p>

	<p>піратством та озброєним пограбуванням.</p> <p>Знання процедур для проведення перевірок та інспекцій, а також контролю і нагляду за діями у галузі охорони, вказаними в плані охорони судна. Знання планів дії в надзвичайних ситуаціях, пов'язаних з</p>		
Сфера компетенції	Знання, розуміння та професійні навички	Методи демонстрації компетентності	Критерії для оцінки компетентності
Підтримка умов, встановлених у плані охорони судна (продовження)	<p>охороною, і процедур для реагування на погрози охороні або порушення заходів охорони, включаючи положення про підтримку найважливіших операцій взаємодії судно/порт, зокрема робоче знання тих, що можуть відноситись до піратства та озброєного пограбування.</p>		
Розпізнання ризиків та загроз стосовно охорони	<p>Знання документації з охорони, зокрема Декларацію по охороні.</p> <p>Знання способів, що використовуються для подолання заходів з охорони, зокрема тих, які використовуються піратами та озброєними грабіжниками.</p> <p>Знання, що дозволяють розпізнавати потенційну загрозу стосовно охорони.</p> <p>Знання, що дозволяють розпізнавати зброю, небезпечні речовини і прилади, та обізнаність про збиток, який вони можуть заподіяти.</p> <p>Знання способів методів управління неорганізованою масою людей та їх контролю, де це необхідно.</p>	<p>Оцінка результатів схваленого інструктажу або проходження схваленого курсу підготовки.</p>	<p>Процедури і дії відповідають принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ і Конвенцією СОЛАС 1974 року, з поправками.</p>

	<p>Знання правил поводження із конфіденційною інформацією та повідомленнями, що відносяться до охорони.</p> <p>Знання методики фізичного догляду і перевірок без розтину.</p>		
Сфера компетенції	Знання, розуміння та професійні навички	Методи демонстрації компетентності	Критерії для оцінки компетентності
Проведення регулярних перевірок охорони на судні	<p>Знання способів нагляду за районами обмеженого доступу.</p> <p>Знання питань контролю за доступом на судно і до райо-нів обмеженого доступу на судні.</p> <p>Знання методики ефективного контролю за районами палуби і в безпосередній близькості від судна.</p> <p>Знання методів ефективного нагляду за палубами та районами довкола судна.</p> <p>Знання методів перевірки, пов'язаних з вантажем і судновими запасами.</p> <p>Знання методів контролю посадки, висадки і доступу на борт людей та завантаження і розвантаження їх майна.</p>	Оцінка результатів схваленого інструктажу або проходження схваленого курсу підготовки.	Процедури і дії відповідають принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ і Конвенцією СОЛАС з поправками.

<p>Належне використання устаткування і системи охорони, якщо вони є</p>	<p>Загальне знання різних типів устаткування і систем охорони, зокрема тих, які можуть використовуватися у випадку нападу піратів, та обмежень такого устаткування і систем.</p> <p>Знання необхідності перевірок, калібрування і технічного обслуговування систем й устаткування охорони, особливо під час рейсу.</p>	<p>Оцінка результатів схваленого інструктажу або проходження схваленого курсу підготовки.</p>	<p>Операції з устаткуванням та системами проводяться відповідно до встановлених інструкцій з експлуатації устаткування та з урахуванням обмежень устаткування і систем.</p> <p>Процедури і дії відповідають принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ і Конвенцією СОЛАС 1974 року, з поправками.</p>
---	--	---	---

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА СТРУКТУРА КУРСУ

4.1. Навчальний план курсу

4.1.1. Навчальний план повного курсу

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 3.26	Час підготовки (годин)		
	теоретична підготовка	практична підготовка	усього
1. Вступна частина: 1.1. Огляд курсу 1.2. Рівень компетентності, який має бути досягнутий 1.3. Сучасні загрози безпеці 1.4. Суднові та портові операції та умови			
Усього за темою	1,0	-	1,0
2. Політика морської охорони: 2.1. Ознайомлення з міжнародними конвенціями, кодексами та рекомендаціями, що стосуються питань охорони 2.2. Ознайомлення з національним законодавством, що стосується питань охорони 2.3. Термінологія 2.4. Порядок використання конфіденційної інформації та зв'язку з питань охорони			
Усього за темою	0,75	-	0,75
3. Відповідальність, пов'язана з охороною: 3.1. Договірні уряди 3.2. Визнані організації з охорони 3.3. Компанія 3.4. Судно 3.5. Портовий засіб 3.6. Особа командного складу, відповідальна за охорону судна 3.7. Офіцер з охорони компанії 3.8. Офіцер з охорони портового засобу 3.9. Члени екіпажу, що виконують обов'язки з охорони судна 3.10. Персонал портового засобу, що виконує обов'язки з охорони 3.11. Інший персонал			
Усього за темою	1,25	-	1,25
4. Оцінка рівня охорони судна: 4.1. Методи оцінки			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 3.26	Час підготовки (годин)		
	теоретична підготовка	практична підготовка	усього
4.2. Визначення стану охорони в реальних умовах			
Усього за темою	1,0	-	1,0
5. Обладнання з охорони:			
5.1. Обладнання з охорони та системи охорони			
5.2. Експлуатаційні обмеження обладнання з охорони та систем охорони			
5.3. Випробування, калібрування та обслуговування обладнання з охорони та систем охорони			
Усього за темою	1,0	-	1,0
6. Ідентифікація і розпізнавання загроз та реагування на них:			
6.1. Розпізнавання і виявлення зброї, небезпечних речовин і пристроїв			
6.2. Методи фізичних оглядів та неконтактних перевірок			
6.3. Проведення та координація оглядів			
6.4. Розпізнавання на недискримінаційній основі осіб, які створюють потенційний ризик з охорони			
6.5. Способи, які використовуються для уникнення заходів з охорони			
6.6. Управління неорганізованими масами людей та техніка контролю			
Усього за темою	3,0	-	3,0
7. Дії з охорони судна:			
7.1. Дії, яких необхідно вживати у разі різних рівнів охорони			
7.2. Підтримка необхідного рівня охорони під час взаємодії судно-порт			
7.3. Ознайомлення з Декларацією про охорону			
7.4. Доповіді про інциденти з питань охорони			
7.5. Виконання процедур охорони			
Усього за темою	1,0	-	1,0
8. Готовність до надзвичайних ситуацій, навчання та підготовка			
8.1. Виконання планів дій при надзвичайних ситуаціях			
8.2. Навчання і практична підготовка з питань охорони			
Усього за темою	1,0	-	1,0
9. Адміністрування охороною			
9.1. Документація і записи з питань охорони			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 3.26	Час підготовки (годин)		
	теоретична підготовка	практична підготовка	усього
Усього за темою	0,5	-	0,5
Усього за напрямом підготовки	10,5	-	10,5
Іспити, демонстрація компетентності	-	-	0,5
Усього			11,0

4.1.2. Навчальний план скороченого курсу

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 3.26	Час підготовки (годин)		
	теоретична підготовка	практична підготовка	усього
2. Вступна частина: 1.5. Огляд курсу 1.6. Рівень компетентності, який має бути досягнутий 1.7. Сучасні загрози безпеці 1.8. Суднові та портові операції та умови			
Усього за темою	0,5	-	0,5
2. Політика морської охорони: 2.1. Ознайомлення з міжнародними конвенціями, кодексами та рекомендаціями, що стосуються питань охорони 2.2. Ознайомлення з національним законодавством, що стосується питань охорони 2.3. Термінологія 2.4. Порядок використання конфіденційної інформації та зв'язку з питань охорони			
Усього за темою	0,5	-	0,5
3. Відповідальність, пов'язана з охороною: 3.1. Договірні уряди 3.2. Визнані організації з охорони 3.3. Компанія 3.4. Судно 3.5. Портовий засіб 3.6. Особа командного складу, відповідальна за охорону судна 3.7. Офіцер з охорони компанії 3.8. Офіцер з охорони портового засобу 3.9. Члени екіпажу, що виконують обов'язки з охорони судна 3.10. Персонал портового засобу, що виконує			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 3.26	Час підготовки (годин)		
	теоретична підготовка	практична підготовка	усього
обов'язки з охорони			
3.11. Інший персонал			
Усього за темою	1,0	-	1,0
4. Оцінка рівня охорони судна:			
4.1. Методи оцінки			
4.2. Визначення стану охорони в реальних умовах			
Усього за темою	0,5	-	0,5
5. Обладнання з охорони:			
5.1. Обладнання з охорони та системи охорони			
5.2. Експлуатаційні обмеження обладнання з охорони та систем охорони			
5.3. Випробування, калібрування та обслуговування обладнання з охорони та систем охорони			
Усього за темою	0,5	-	0,5
6. Ідентифікація і розпізнавання загроз та реагування на них:			
6.1. Розпізнавання і виявлення зброї, небезпечних речовин і пристроїв			
6.2. Методи фізичних оглядів та неконтактних перевірок			
6.3. Проведення та координація оглядів			
6.4. Розпізнавання на недискримінаційній основі осіб, які створюють потенційний ризик з охорони			
6.5. Способи, які використовуються для уникнення заходів з охорони			
6.6. Управління неорганізованими масами людей та техніка контролю			
Усього за темою	1,5	-	1,5
7. Дії з охорони судна:			
7.1. Дії, яких необхідно вживати у разі різних рівнів охорони			
7.2. Підтримка необхідного рівня охорони під час взаємодії судно-порт			
7.3. Ознайомлення з Декларацією про охорону			
7.4. Доповіді про інциденти з питань охорони			
7.5. Виконання процедур охорони			
Усього за темою	0,5	-	0,5
8. Готовність до надзвичайних ситуацій, навчання та підготовка			
8.1. Виконання планів дій при надзвичайних ситуаціях			

Назви тем відповідно до Модельного курсу ІМО 3.26	Час підготовки (години)		
	теоретична підготовка	практична підготовка	усього
8.2. Навчання і практична підготовка з питань охорони			
Усього за темою	0,5	-	0,5
9. Адміністрування охороною			
9.1. Документація і записи з питань охорони			
Усього за темою	0,5	-	0,5
Усього за напрямом підготовки	6,0	-	6,0
Іспити, демонстрація компетентності	-	-	0,5
Усього			6,5

2. Програма курсу та методичні рекомендації для викладача

1. Вступ

1.1. Огляд курсу

Описати зміст тем та зазначення особливого значення курсу

1.2. Рівень компетентності, який буде досягнутий

Описати знання, навички та уміння, які будуть придбані по завершенні курсу

1.3. Сучасні загрози безпеці

Узагальнити та описати загрози індустрії морського транспорту, таких як:

- піратство та озброєні напади;
- тероризм;
- провезення контрабанди;
- безбілетні пасажери та біженці;
- крадіжка вантажів;
- побічні збитки (додаткові збитки).

1.4. Суднові та портові операції та умови

Охарактеризувати особливості транспортування різними видами транспорту та взаємодії між суднами та іншими структурами

2. Політика морської охорони

2.1. Ознайомлення з міжнародними конвенціями, кодексами і рекомендаціями, що стосуються питань охорони

Узагальнено охарактеризувати попередніх зусилля ІМО щодо охорони судна на морі, таких як MSC/Circ. 443, SUA, Act та інших.

Узагальнено описати швидкісні дії ІМО щодо посилення охорони судна після 09/2011 р.

Узагальнено описати зміст поправок до глави XI Конвенції SOLAS-74 та зміст Кодексу ОСПЗ.

Дати загальні положення, пов'язані з охороною судна в поправках до Конвенції ПДНВ 1978 року.

Описати загальний зміст положення ІМО щодо попередження та придушення піратських актів та озброєного пограбування суден.

2.2. Ознайомлення з національним законодавством, що стосується питань охорони

Узагальнено описати вимоги відповідного національного законодавства та інструкцій.

2.3. Термінологія

Дати детальне визначення понять:

- план охорони судна;
- посадова особа компанії, відповідальна за охорону (офіцер з охорони компанії);
- особа командного складу, відповідальна за охорону судна (офіцер з охорони судна);
- портовий засіб;
- взаємодія судно-порт;
- взаємодія судно-судно;
- посадова особа портового засобу, відповідальна за охорону (офіцер з охорони портового засобу);
- уповноважений орган влади;
- уповноважені організації з охорони судна (визнані в сфері охорони організації);
- декларація з охорони судна;
- пригоди, пов'язані з охороною судна;
- рівень охорони судна;
- три рівні охорони судна;
- поняття, пов'язані з піратством та озброєним нападом.

2.4. Володіння та поводження з конфіденційною інформацією, пов'язаною з охороною судна

Дати визначення конфіденційної інформації, пов'язаної з охороною судна та важливість збереження її конфіденційності.

3. Обов'язки з охорони судна

3.1. Договірні уряди

Розглянути обов'язки урядів, які домовляються згідно з Конвенцією SOLAS-74 (глави XI-1 і XI-2) відносно Кодексу ОСПЗ та Конвенції ПДНВ 1978 року, з поправками.

3.2. Визнані організації з охорони

Розглянути роль та функції уповноважених організацій з охорони судна

3.3. Компанія

Дати узагальнені обов'язки компанії відносно:

- 1) забезпечення капітана судна документами щодо екіпажу судна та його зайнятості;
- 2) забезпечення Плану з охорони судна пунктом, який містить чітку вказівку на верховну владу капітана судна;

3) призначення посадової особи компанії, її обов'язки та особи командного складу, відповідальної за охорону судна та надання їм необхідної підтримки щодо виконання покладених обов'язків та несення відповідальності.

3.4. Судно

Описати виконання судном вимог Плану забезпечення охорони відповідно до рівня охорони судна.

3.5. Портовий засіб

Відповідність портового засобу відповідним вимогам глави XI-2 Конвенції SOLAS-74 та Кодексу ОСПЗ.

Дати визначення, що портовий засіб повинен функціонувати на рівні охорони, що встановлений урядом держави, на території якої він знаходиться.

3.6. Особа командного складу, відповідальна за охорону судна

Перелічити обов'язки компанії щодо призначення для кожного судна особи командного складу, відповідальну за охорону судна.

Перелічити обов'язки та зони відповідальності особи командного складу, пов'язаної з охороною судна.

3.7. Офіцер з охорони компанії

Перелічити обов'язки компанії щодо призначення посадової особи компанії, до чіх обов'язків входить охорона судна.

Дати визначення, що особа призначена посадовою особою компанії, відповідальною за охорону може бути призначена для одного або більше суден з чіткою вказівкою за які судна вона несе відповідальність.

Описати можливість призначення компанією декількох осіб посадовими особами компанії, відповідальними за охорону, при умові чіткої вказівки, за які судна несе відповідальність кожна особа.

Перелічити обов'язки та зони відповідальності посадової особи компанії, пов'язаної з охороною судна.

3.8. Офіцер з охорони портового засобу

Дати визначення, що посадова особа портового засобу, до чіх обов'язків входить охорона судна повинна бути призначена для кожного засобу (для одного або більшої кількості засобів).

Перелічити обов'язки та зони відповідальності посадової особи портового засобу, відповідальної за охорону.

3.9. Члени екіпажу, що виконують обов'язки з охорони судна

Дати визначення, що для виконання Плану охорони судна, члени екіпажу судна, окрім особи командного складу, відповідальної за охорону судна, виконують відповідні обов'язки з охорони судна.

3.10. Персонал портового засобу, що виконує обов'язки з охорони

Дати визначення, що персонал портового засобу, відповідальний за охорону, що не є посадовою особою портового засобу, може бути призначений для підтримки забезпечення Плану охорони судна.

3.11. Інший персонал

Дати визначення, що інший персонал судна та портового засобу може відігравати роль у підвищенні ефективності охорони судна.

Дати визначення, що персонал, який не працює на судні або портовому засобі, може відігравати роль у підвищенні ефективності охорони судна.

Дати визначення, що військові, промислові та міжурядові організації можуть відігравати роль у попередженні, придушенні та оповіщенні щодо випадків піратства та озброєного пограбування на суднах.

4. Оцінка рівня охорони судна

4.1. Методи оцінки

Описати використання чек-листів в проведенні оцінки стану охорони судна.

4.2. Визначення стану охорони в реальних умовах

Дати перелік приготувань, необхідних для оцінки стану охорони судна.

Дати перелік процедур, заходів та операцій, що підлягають оцінюванню під час оцінки стану охорони судна.

Описати аспекти охорони в залежності від місцезнаходження судна.

Визначення понять за розділами:

- особиста охорона;
- структурна цілісність;
- системи охорони персоналу;
- процесуальна політика;
- радіо та телекомунікаційні системи;
- інші сфери.

Елементи та важливість особистої охорони на борту суден.

Описати значення структурної взаємодії суден та інших структур.

Компоненти та діяльність систем щодо захисту персоналу судна.

Роль належних процедур у попередженні та пом'якшенні інцидентів пов'язаних з охороною судна, включаючи напад піратів та озброєних грабіжників.

Використання інформаційних технологій та засобів комунікативних систем у роботі судна та підтриманні безпеки судна.

Ідентифікація інших місць, які при пошкодженні або при використанні для незаконного спостереження, можуть становити загрозу для людей, власності або діяльності на борту судна чи у межах портового засобу.

Ідентифікація слабких місць у вищезгаданих сферах та підготовка контрзаходів щодо звернення на них уваги.

Важливість наявності у розпорядженні планів дій у надзвичайних ситуаціях.

5. Обладнання з охорони

5.1. Обладнання з охорони та системи охорони

Описати різні типи обладнання та системи охорони, які можуть використовуватись на борту суден.

Описати обладнання та систем безпеки, які можуть використовуватись для попередження та придушення нападу піратів та озброєних грабіжників.

5.2. Експлуатаційні обмеження обладнання з охорони та систем охорони

Обмеження деяких одиниць обладнання та систем з охорони судна.

Ідентифікація ризику і користі обладнання та систем охорони судна, які можуть бути використані для попередження та придушення нападу піратів та озброєних грабіжників.

5.3. Випробування, калібрування та обслуговування обладнання з охорони та систем охорони

Дати опис, тестування, калібрування та вимоги щодо обслуговування вищезазначеного обладнання та систем з охорони судна.

6. Ідентифікація і розпізнавання загроз та реагування на них

6.1. Розпізнавання та виявлення зброї, небезпечних речовин та пристроїв

Описати різні типи зброї, небезпечних речовин та пристроїв, збиток, який вони можуть нанести, їх зовнішній вигляд.

6.2. Методи фізичних оглядів та неконтактних перевірок

Продемонструвати виконання фізичних оглядів та неконтактних перевірок.

6.3. Проведення та координація оглядів

Важливість планування та проведення перевірок та пошуку, виконання пошуку у вигляді навчальних тренувань.

Планування пошуку з використанням системи чек-листів.

Описати обладнання, яке повинна використовувати пошукова команда для проведення пошуку.

Описати процедури, яких необхідно дотримуватись при проведенні ефективного пошуку.

Описати різні місця, які можуть бути використані, як таємний притулок на борту судна.

6.4. Розпізнавання на недискримінаційній основі осіб, які створюють потенційний ризик з охорони

Описати загальні характеристики та поведінкові зразки людей, які, імовірно, будуть загрозувати безпеці. Важливість спостережень щодо розпізнавання таких людей без утиску їх прав.

6.5. Способи, які використовуються для уникнення заходів з охорони

Описати виверти, які можуть використовуватись, щоб обійти заходи з охорони судна.

Описати методи, що використовуються піратами та озброєними грабіжниками, щоб напасти на судно.

6.6. Управління неорганізованими масами людей та техніка контролю

Пояснити основи психології натовпу у кризовій ситуації.

Важливість чіткої комунікації з командою та пасажирями під час надзвичайних ситуацій.

7. Дії з охорони судна

7.1. Дії, яких необхідно вживати у разі різних рівнів охорони судна

Три рівня охорони судна та необхідні дії при кожному з них.

Визначення рекомендованих дій, як відповідь на напад та атаки, що вживаються піратами та озброєними грабіжниками.

7.2. Підтримка необхідного рівня охорони під час взаємодії судно-порт

Дати перелік вимог щодо звітних документів для суден при заході у порт.

7.3. Ознайомлення з Декларацією про охорону

Дати пояснення, що є Декларація з охорони судна і з якою метою вона заповнюється.

7.4. Доповіді про інциденти з питань охорони

Загальні вимоги до звітних документів, що оформляються у випадку подій з охорони судна, важливість фіксування подробиць подій з охорони судна, включаючи протоколи з повідомленнями про напади спроби нападів піратів та озброєних грабіжників.

7.5. Виконання процедур охорони

Вимоги до офіцера охорони судна при виконанні регулярних оглядів з охорони судна.

Перелік заходів та процедур з охорони для трьох рівнів охорони судна, необхідних для:

- гарантії виконання всіх обов'язків з охорони судна;
- контроль доступу до судна;
- контроль за посадкою людей та доставкою особистих речей;
- контроль ділянок обмеженого доступу;
- контроль вантажних операцій та постачання суднових запасів.

8. Готовність до надзвичайних ситуацій, навчання та підготовка

8.1. Виконання планів дій при надзвичайних ситуаціях

Плани дії при непередбачених обставинах у випадку:

- пошкодження або руйнування судна або портового засобу, наприклад, вибуховими пристроями, підпалами, саботажем або вандалізмом;
- нападу чи захоплення судна або людей на борту;
- нападу озброєних грабіжників;
- псування вантажу, обладнання або систем судна;
- несанкціонованого доступу на судно, включаючи наявність безбілетників;
- контрабанди зброї або обладнання, включаючи зброю масового ураження;
- використання судна для перевезення людей або обладнання з намірами заподіяти шкоду безпеці судна;
- використання самого судна як зброї чи як засобу нанесення збитку або руйнування;
- нападу з боку моря під час стоянки на причалі або на якорі;
- нападу в морі.

8.2. Навчання і практична підготовка з питань охорони

Вимоги до проведення навчань та занять з охорони судна та їх важливість, включаючи і ті, які стосуються запобігання та придушення піратства та озброєного пограбування суден.

9. Адміністрування охороною

9.1 Документація і записи з питань охорони

Документи, які повинні бути доступні на борту в будь-який час.

Дії, запис яких необхідно вести на борту, та тривалість їх зберігання.

Майстерність у виконанні обов'язків з охорони судна

Компетентність: Підтримання умов, що зазначені у Плані охорони судна
Знання, розуміння, навички:

Основні практичні знання умов безпеки на морі та термінів щодо охорони на морі та їх визначень, включаючи елементи, які можуть відноситись до піратства та збройного пограбування.

Знання міжнародної політики в галузі охорони на морі та відповідальності урядів, компаній і призначених осіб, включаючи практичні знання елементів, які можуть відноситись до піратства і збройного пограбування.

Знання рівнів охорони та їх вплив на заходи та процедури охорони судна та портових засобів.

Знання процедур повідомлення, пов'язаних з охороною.

Знання процедур проведення навчань та занять згідно відповідних конвенцій, кодексів та циркуляційних листів ІМО, включаючи і ті, що відносяться до піратства та збройного пограбування.

Знання процедур проведення перевірок та оглядів, процедури щодо управління діяльністю, що вказана в Плані охорони судна.

Знання планів дій у надзвичайних умовах, пов'язаних з охороною та процедур відповідальних дій на погрози або порушення охорони, включаючи положення щодо підтримання найважливіших операцій взаємодії судно/порт та також включаючи робоче знання, які можуть відноситись до піратства та збройного пограбування.

Цілі:

1. Відповідність процедур та дій принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ та Конвенцією SOLAS-74, з поправками.
2. Правильне визначення нормативних вимог, що відносяться до охорони.
3. Чітке здійснення спілкування у сфері відповідальності, наявність взаєморозуміння.

Компетентність: Впізнання ризиків та погроз охороні

Знання, розуміння, навички:

Знання документації щодо охорони, включаючи Декларацію з охорони.

Знання способів, що використовуються з метою перехитрити заходи з охорони, включаючи ті, що використовуються піратами та озброєними грабіжниками.

Знання, що дозволяють розпізнавати зброю, небезпечні речовини та устрої, а також збиток, який вони можуть завдати.

Знання щодо управління неорганізованими масами людей та способів контролю, якщо необхідно.

Знання щодо поводження з інформацією, пов'язаною з охороною судна та зв'язком, що відносяться до охорони.

Знання способів фізичного обшуку та ненав'язливих перевірок.

Цілі:

Відповідність процедур та дій принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ та Конвенцією SOLAS-74, з поправками.

Компетентність: Проведення на судні регулярних перевірок

Знання, розуміння, навички:

Знання способів контролю районів обмеженого доступу.

Знання контролю за доступом на судно та в райони обмеженого доступу на судні.

Знання способів ефективного спостереження за палубою та районами навколо судна.

Знання способів перевірок, пов'язаних з вантажем та судовими запасами.

Знання способів контролю за посадкою, висадкою та допуском осіб при їх проходженні на судні та за їх речами.

Цілі:

Відповідність процедур та дій принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ та Конвенцією SOLAS-74, з поправками.

Компетентність: Належне використання обладнання та систем охорони, якщо вони є

Знання, розуміння, навички:

Знання загального характеру різноманітних типів обладнання та систем охорони, включаючи ті, які могли би бути використані у разі нападу піратів та озброєних грабіжників та їх обмежень.

Знання необхідності перевірок, калібрування, обслуговування систем та обладнання охорони, особливо при знаходженні судна у морі.

Цілі:

1. Експлуатація обладнання та систем відповідно до встановлених інструкцій щодо експлуатації з урахуванням обмежень щодо обладнання та систем.

2. Відповідність процедур та дій принципам, встановленим Кодексом ОСПЗ та Конвенцією SOLAS-74, з поправками.

Лекції

Теоретичний матеріал викладається ясно, чітко та доступно з темпом викладу інформації, який дає можливість конспектування. При проведенні занять викладач-інструктор повинен демонструвати тактовність і поважне ставлення до слухачів, уміння зняти напругу та втому аудиторії, стриманість в дискусії та відповідях на запитання слухачів.

Проведення лекцій необхідно супроводжувати демонстрацією наочності, пов'язаної з питаннями що вивчаються: моделей, макетів, натуральних зразків, плакатів, фотографій та іншого. При використанні аудіо та відеоапаратури, мультимедійних проекторів матеріали необхідно розміщати в правильній послідовності.

На початку вивчення курсу стисло повідомляється зміст навчального матеріалу, мета вивчення та практичне застосування. На кожному занятті для активізації пізнавальної діяльності слухачів здійснюється чітка мотивація та постановка мети. При докладному викладанні теоретичного матеріалу на заняттях надаються та відпрацьовуються практичні приклади, моделюються та розглядаються проблемні ситуації, розглядаються дискусійні питання для активізації пізнавальної діяльності слухачів та встановлення зворотного зв'язку. Наприкінці заняття необхідно узагальнити та закріпити навчальний матеріал, з'ясувати ступінь його засвоєння слухачами.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ

Методи, процедури та засоби надання знань, умінь та навичок, необхідних для досягнення запропонованого стандарту компетентності, використовуються, оцінюються та підтримуються особами, кваліфікованими відповідно до пунктів 4, 5 та 6 розділу А-І/6 Кодексу ПДНВ 1978 року, з поправками.

1. Вступ

Огляд курсу

Відправною точкою повинно бути повідомлення про мету курсу, короткий огляд програми курсу з зазначенням особливого значення курсу, опис основних засобів навчання та методики проведення занять.

Рівень компетентності, який буде досягнутий

Необхідно повідомити слухачам мінімальні вимоги щодо компетентності (знань та професійних навичок) моряків, що мають призначені обов'язки з охорони судна, що зазначені в розділі 2. «Освітньо-кваліфікаційні вимоги до слухачів та рівня їх підготовки» та відповідають змісту таблиці А-VI/6-2 Кодексу ПДНВ 1978 року, з поправками. Описати методи демонстрації та критерії оцінки компетентності при вихідному контролі. Особливу увагу приділити вимогам щодо практичної демонстрації умінь у проведенні фактичних пошуків та формальних оглядів.

Викладач-інструктор повинен підкреслити, що метою навчання не є боротьба або відповідь на загрозу безпеці судна. Слухачі, по завершенні курсу, повинні бути спроможні сприяти підвищенню морської безпеки через повне розуміння та здатність впізнання погроз безпеці судна та відповіді на них адекватно.

Існуючі загрози безпеці (з приведенням прикладів)

Підсумком отримання знань про поточні загрози морській безпеці є забезпечення розуміння останніх угод і законодавства в цій галузі з розумінням важливості навчання, що забезпечує цей курс. Слухачі повинні ясно відчутти дієвість поточних питань безпеки, які включають піратство, тероризм, контрабанду, крадіжку вантажів і супутній збиток. При читанні цього курсу необхідно змінити та ідентифікувати застарілу думку деяких слухачів про те, що питання безпеки судна не є важливою проблемою та дати сучасне трактування цієї проблеми.

Піратство та озброєні напади відбуваються все частіше і частіше. Озброєні пограбування відбуваються головним чином в районах портів, тоді як піратство, звичайно відбувається з суднами у морі. Офіційне визначення піратства – стаття 101 Конвенції ООН з Морського права. Піратством є будь-яке з перелічених нижче дій:

а) будь-який неправомірний акт насилля, затримання або будь-який грабіж, який чиниться з особистими цілями екіпажем або пасажирями будь-якого приватного судна або приватного літального апарату та спрямований на:

i) у відкритому морі проти іншого судна або літального апарату або проти осіб чи майна, яке знаходиться на їх борту;

ii) проти будь-якого судна або літального апарату, осіб або майна у місці поза юрисдикцією якої б не було держави;

б) будь-який акт добровільної участі у використанні якого-небудь судна або літального апарату, здійснений зі знанням обставин, в силу яких судно або літальний апарат є піратським судном або літальним апаратом;

с) будь-які дії, що є підбурюванням або свідомим сприянням вчиненню дій, які передбачені в підпунктах «а» або «б».

Для допомоги в усвідомленні величини та серйозності проблем, пов'язаних з піратством та озброєними пограбуваннями, необхідно привести слухачам останні статистичні дані з цього питання.

Тероризм звичайно тягне за собою насилья або погрозу насильно екстремістськими групами, які прагнуть досягнути політичних цілей зловмисними засобами. Терористична група може спробувати заявити про себе, використовуючи різні типи бомб, декларуючи загрозу вибуху або викрадаючи судно. Все частіше та частіше терористи діють спільно з екстремістськими релігійними сектами, які сприяють неадекватній поведінці.

Контрабанда це злочинна діяльність, яка може привести до великих грошових збитків для власника судна, яке використовується контрабандистами. Часто, наркотики – ввезений контрабандою товар, і вони можуть бути доставлені на борт судна багатьма способами, такими як: у багажі, постачанні, на або у тілі людини, в електронному обладнанні. Зброя є особливим пунктом, пов'язаним з контрабандою. Наркотики, зброя доставляються на борт судна різними способами, включаючи розміщення у вантажних контейнерах.

Викрадення вантажів, давня проблема, яка продовжує виснажувати морську галузь та викликає грошові збитки у вражаючих розмірах. Попередження злочинства звичайно – самий ефективний метод контакту з цією загрозою безпеки. Хоча в деяких випадках викрадення вантажів може не бути насильством або вирішенням політичних проблем, це питання лишається одним з перших у списку загроз безпеці, які обговорюються в цьому курсі, та вимагає рішень.

Викладачі-інструктори повинні довести до слухачів, що викрадення вантажів, тільки одна з багатьох загроз безпеці вантажу. Інші загрози безпеці повинні бути також обговорені під час викладання матеріалу цього розділу курсу.

Супутній збиток відбувається, коли вогонь, вибух або напад приводять до пошкодження судна або суднових пристроїв. Такі пошкодження можуть носити характер ненавмисних, проте витрати на їх ліквідацію реальні. Існують заходи, які можуть мінімізувати наслідки пошкоджень цього типу.

Дії на судні та в порту та умови їх виконання

В цьому розділі курсу слухачам необхідно дати основні поняття щодо організації роботи транспортної системи, в якій здійснюються морські операції. Розуміння основних принципів складної системи транспортування, структури логістики морської системи транспортування дозволять слухачам поліпшити морську безпеку. Слухачам важливо привести загальні приклади та отримати уявлення про механізми міжнародної обробки вантажів та пасажиро потоків і пов'язане з цим використання різних видів транспорту в загальному ланцюгу транспортування. Експлуатаційна взаємодія між морськими та іншими

способами транспортування – центральний компонент цього сегменту курсу. Слухачі також повинні бути ознайомлені з основними принципами контролю над вантажами та системами відповідної інформації в контексті безпеки.

2. Політика морської охорони

Знайомство з відповідними міжнародними конвенціями, кодексами і рекомендаціями.

Слухачі повинні отримати основну оцінку спроб міжнародних організацій щодо мінімізації, зупинення або управління загрозами безпеки при морському транспортуванні іншими способами. З цією метою Міжнародна морська організація (ІМО) прийняла ряд резолюцій та угод. Наприклад, Резолюція А.545 (13) – «Заходи попередження актів піратства та озброєних пограбувань суден» була підписана у 1983 році. У 1985 році прийнята Резолюція А.584 (14) ІМО – «Заходи попередження протиправних дій, які погрожують безпеці суден та пасажирів» (вона була розглянута в листопаді 2001 року з Резолюцією А.924 (22) ІМО). Тоді в 1986 році ІМО схвалила MSC/Circ.443 – «Заходи щодо попередження протиправних дій проти пасажирів та команди на борту суден». У 1988 році, Угода щодо попередження протиправних дій проти безпеки морської навігації (SUA), які націлені на забезпечення, прийняття відповідних судових заходів, прийнятих проти людей, які здійснюють протиправні дії проти суден. Протиправні дії включають конфіскацію суден силою, насильницькі дії проти людей на борту суден і розміщених на борту судна пристроїв, які можуть бути зруйновані або пошкоджені. Угода зобов'язує уряди, що підписали його видавати або переслідувати по суду передбачуваних злочинців. 1 березня 1992 SUA набула чинності.

Після трагічних подій 11 вересня 2001 року двадцять друга сесія ІМО, у листопаді 2001, одностайно погодилася на створення нових інструкцій безпеки. ІМО схвалила розвиток нових заходів, що стосуються безпеки суден і портових споруд, для прийняття Конференцією, доповнень до Міжнародної конвенції з безпеки життя у морі, 1974, в грудні 2002 року (Дипломатична Конференція), урядами що підписали угоду. Прийняття цього документа представляє значне досягнення для ІМО. Це явна ознака серйозності ситуації так само як і наміри захистити світове судноплавство від інцидентів пов'язаних з безпекою і загрозами.

Зустріч Дипломатичної Конференції в грудні 2002 року привела до прийняття поправок до Конвенція SOLAS-74. 1 липня 2004 року ці поправки вступили в силу. У короткому резюме про ці поправки має бути згадано про зміни в главі V, але з акцентом на зміни глави XI, постанов 3 та 5 і нових постанов 1-13 глави XI-2 та Кодексу ОСПЗ.

Слухачі повинні бути ознайомлені з умовами пов'язаними з безпекою, що містилися в поправках 2010 року до Кодексу ПДНВ 1978 року. Вони повинні також знати про керівництво ІМО щодо запобігання та придушення піратства і збройного пограбування спрямованого проти суден. Особливо цікавий в останньому випадку буде MSC/Circ.1334 від 23.06.09 («Керівництво судовласникам, компаніям, операторам судна, капітанам і команді про

запобігання і придушення піратських актів та озброєного пограбування спрямованого проти суден»).

Ознайомлення з відповідним державним законодавством та інструкціями.

Узагальнений опис вимог відповідного національного законодавства та інструкцій

Для слухачів буде корисним придбати знання про дії спрямовані урядом на зміну національного законодавства та/або інструкцій з метою вжиття заходів для поліпшення морської безпеки. Викладачі можуть використовувати приклади, прийняті Україною та/або іншими країнами, щоб ілюструвати основну частину цього розділу курсу.

Терміни.

При детальному визначенні понять слухачі будуть мати потребу в практичному знанні кількох умов, викладених у правилі 1 глави XI-2 Конвенції SOLAS-74 у Кодексі ОСПЗ розділ 2, і в кращій практиці управління, щоб уникнути піратських атак недалеко від узбережжя Сомалі і в районі Аравійського моря (ВМР 4). Ці умови, можливо, потребують роз'яснення досвідченим викладачем для досягнення необхідного рівня розуміння. Наприклад, акцент або інше роз'яснення викладачем робиться на те, що особа командного складу, пов'язана з охороною судна – людина на борту судна, і в цьому сенсі посадовій особі компанії, пов'язаній з охороною судна неможливо діяти також, як особа командного складу, пов'язана з охороною судна.

Володіння та поводження з конфіденційною інформацією, пов'язаною з безпекою та охороною судна

Слухачі повинні розуміти, що певна інформація і зв'язок впливають на ступінь безпеки і що рівень впливу може змінитися, також, як і рівні безпеки 1, 2, і 3. Несанкціонований витік конфіденційної інформації може привести до згубних наслідків. Весь персонал повинен оцінити ризик витоків пов'язаних з безпекою з допомогою комунікації невідповідними методами, включаючи підозрілих людей.

3. Відповідальність, пов'язана з охороною

Цей розділ призначений, для того щоб дати елементарні знання слухачам про елементи морської системи забезпечення безпеки, задуманої ІМО і показати, як різні підприємства повинні співпрацювати, щоб досягти необхідного ефекту.

Уряди, що домовляються

Глави XI-1 і XI-2 Конвенції SOLAS-74 показують роль урядів, що укладають угоду та їх зобов'язань у повній схемі поліпшення морської безпеки. Основне розуміння цієї інформації допоможе слухачам усвідомити, як і чому діяли їхні власні уряду і як вони можуть відчувати контроль суден державою порту, який здійснюється іншим урядом.

Розглянути обов'язки урядів, що домовляються відносно Кодексу ОСПЗ та Конвенції ПДНВ 1978 року, з поправками.

Уповноважені організації з охорони судна (визнані в сфері охорони організації)

Описати роль та функції уповноважених організацій з охорони судна.

Компанія

Узагальнені обов'язки компанії визначені главою XI-1 Конвенції SOLAS - 74, де дані численні зобов'язання відповідно до глави XI-2 і Кодексу ОСПЗ, від безперервних звітів, резюме – до отримання Міжнародного сертифікату охорони судна. Слухачі можуть розширити діапазон знань від ясного розуміння ролі компанії та підтримки, яку вони мають очікувати від неї.

Судно

Термін «судно» визначається, як засіб що використовується і до якого застосовується глава XI Конвенція SOLAS-74. Різні частини глави XI та Кодексу ОСПЗ регламентують персоніфікацію, дії, плани, документацію і т.д., відносно того, як судно буде представлено в контексті безпеки. Всі слухачі повинні розуміти ці вимоги, оскільки вони стосуються важливого наріжного каменю морської системи транспортування.

Портовий засіб

Портовий засіб, численні обов'язки і дії покладені на портовий засіб визначено в частині 1.9 правила 1 глави XI-2 Конвенції SOLAS-74. Усі слухачі повинні зрозуміти роль портового засобу у підтримці безпеки морської системи транспортування.

Особа командного складу, відповідальна за охорону судна

Пояснити обов'язки компанії щодо призначення для кожного судна особи командного складу, відповідальної за охорону судна. Дати перелік обов'язків та зони відповідальності особи командного складу, відповідальної за охорону судна.

Посадова особа компанії, відповідальна за охорону судна, посадова особа портового засобу, відповідальна за охорону та інший персонал.

Слухачі повинні розуміти роль кожного з цих різних фахівців і знати, що очікувати від кожного з точки зору повноважень і відповідальності. Частина А Кодексу ОСПЗ і В, ясно окреслюють функції, обов'язки і вимоги для кожної з цих категорій персоналу. Це саме ті люди, які змушують працювати плани забезпечення охорони судна і знають як їх поліпшити. Слухачі у рольовій грі повинні будуть оцінити роль кожного з них, періодично міняючись ролями. Слухачі повинні також зрозуміти роль персоналу в організаціях, які залучені у відповідь на напади і припинення спроби нападів піратами і озброєними грабіжниками.

4. Оцінка рівня охорони судна

Засоби оцінки

Слід заохочувати слухачів до розуміння системних і послідовних підходів до оцінки умов охорони судна та її слабких місць. Моряки, до чийх обов'язків входить охорона судна можуть бути покликані, щоб допомогти в цих оцінках. Використання чек-листів для оцінки стану охорони судна в щоденних діях повинно базуватись на наступних категоріях, таких як:

- Загальне розташування судна.

- Розташування місць з обмеженим доступом, таких як: місток, машинне відділення, радіорубка і т.д.

- Розташування і функція кожної фактичної або потенційної точки доступу до судна.

- Відкрита палуба, включаючи висоту палуби над водою.

- Чергове і резервне обладнання доступне для підтримки основних послуг.

- Чисельну перевагу, надійність та обов'язки екіпажу з охорони судна.

- Існуюче обладнання з охорони для захисту пасажирів і команди.

- Існуючі угоди з приватними охоронними підприємствами для того, щоб забезпечити охорону судна і берегових служб.

- Існуючі практичні захисні заходи і процедури, включаючи огляд обладнання для спостереження, документи ідентифікації персоналу і засоби зв'язку, аварійні сигнали, освітлення, контроль доступу та інші відповідні системи.

Контроль захищеності судна

Слухачам необхідно знати, що оцінка безпеки – невід'ємна частина будь-якої оцінки охорони судна. Вони повинні зрозуміти, що при огляді повинні бути виконані наступні функції:

- ідентифікація існуючих заходів з охорони, процедур і операцій;

- ідентифікація та оцінка ключових операцій по судну, які важливо захистити;

- ідентифікація можливих загроз ключовим операціями по судну та ймовірності їх виникнення для установки та розміщення пріоритетів щодо заходів з охорони судна;

- ідентифікація слабких сторін, включаючи людський фактор в інфраструктурі, політиці і процедурах.

Необхідно звернути увагу слухачів на те, що оцінка безпеки повинна дослідити та оцінити існуючі на судні захисні заходи, процедури та операції для:

- забезпечення виконання всіх обов'язків з охорони судна;

- контролю доступу до судна, з допомогою систем ідентифікації або іншим способом;

- управління посадкою персоналу судна та інших людей та їх вплив, включаючи особисті речі і багаж, супроводжуваний або без супроводу;

- спостереження за завантаженням вантажу і поставками на судна;

- контроль зон з обмеженим доступом;

- контроль палуби і областей навколо судна як в море так і в порту, з особливою увагою до запобігання піратства та збройного пограбування;

- гарантію доступного зв'язку щодо безпеки, інформації та обладнання.

5. Обладнання з охорони судна

Обладнання та з охорони та системи охорони

Усі, хто пройшов курс повинні бути ознайомлені з типами обладнання і системами з охорони судна, які корисні у посиленні охорони судна на березі і в море. Приклади такого обладнання і систем включають:

- автоматичну ідентифікаційну систему;

- систему оповіщення судна;
- замки;
- освітлення;
- переносне радіобладнання ГМЗЛБ;
- кабельне телебачення;
- автоматичний пристрій для виявлення вторгнення (сигналізація);
- металошукачі;
- датчики вибухівки;
- обладнання огляду багажу;
- контейнерні пристрої рентгену;
- загальна тривога;
- далеко діючий акустичний пристрій (LRAD);
- колючий дріт;
- електричну огорожу;
- яхтовий радар;
- сітку;
- слизьку піну;
- захисний прозорий пластиковий щит;
- воду і пінний ствол;
- інші пристрої проти піратства.

Не очікується, що учасники, придбають деталізовані технічні знання чи наукові знання щодо теоретичних основ експлуатації обладнання з охорони судна. Мета полягає в тому, щоб гарантувати знайомство з можливостями таких пристроїв і систем. Викладачі повинні підкреслити необхідність ознайомлення слухачів з певним обладнанням з охорони на борту конкретного судна.

Експлуатаційні обмеження обладнання та систем безпеки

Обмеження деяких одиниць обладнання та систем забезпечення безпеки.

Ідентифікація ризику и користі обладнання та систем охорони судна, які можуть бути використані для попередження та придушення нападу піратів та озброєних грабіжників.

Мета цього сегменту курсу полягає в тому, щоб повідомити слухачам функціональні та операційні обмеження обладнання з охорони, з якими вони можуть зіткнутися при використанні. Такі проблеми як: ефективний діапазон; екологічна чутливість; помилка виконавця (людський фактор) повинні враховуватись.

Слухачі повинні бути інформовані про ризик і користь від використання обладнання і систем безпеки, які можуть використовуватися, щоб витримувати і пом'якшувати напади піратів і озброєних грабіжників на судна. Особлива увага повинна бути звернена на ступінь ризику з особистої небезпеки, якій піддаються моряки при використанні такого обладнання, на посилення конфлікту з учасниками або постановку під загрозу безпеки судна та/або вантажу.

Випробування, калібрування та обслуговування обладнання і систем з охорони судна

Слухачі повинні знати що тестування, калібрування та обслуговування обладнання і систем безпеки повинно проводитись суворо дотримуючись інструкції щодо кожного виду обладнання та систем безпеки та гарантувати постійну точність, ефективність і експлуатаційну готовність обладнання та систем зв'язку.

6. Ідентифікація загрози, розпізнання та реагування

Розпізнання та виявлення зброї, небезпечних речовин та пристроїв

Необхідно акцентувати увагу на особливостях і потенційних загрозах зброї; вибухових пристроїв; хімічних та біологічних речовин, радіологічних елементів; які становлять небезпеку для персоналу, судна, вантажу .

Методи контактних оглядів та безконтактних перевірок

Демонстрація виконання контактних оглядів та безконтактних перевірок.

При викладанні цього питання слухачі дізнаються про методи проведення контактної перевірки та безконтактного огляду людей, особистих речей, багажу, вантажу і складів судна.

Слухачам потрібно пояснити, що якщо немає чіткого обґрунтування загрози безпеці, члени екіпажу судна не зобов'язані обшукувати своїх колег або свої особисті речі. Повинно бути чітко визначено, що будь-який такий огляд повинен проводитись в манері, яка бере до уваги права людини і не порушує людську гідність.

Виконання та координація пошуків

Слухачі повинні бути ознайомлені з користю «чек-листів» в проведенні систематичних пошуків. «Чек-лист» – картка, яка повинна бути видана кожному, хто проводить пошук, визначає маршрут і місця, де повинен бути проведений обшук. На ці чек-листи можна нанести кольорове маркування для різних сфер відповідальності, наприклад синій для палуби, червоної для машинного відділення. По завершенні індивідуальних завдань пошуку, чек-листи повинні бути повернені до центрального контрольного пункту. Пошук закінчений, коли всі чек-листи повернуті. Після цього результати пошуку повинні бути обговорені. Слухачі повинні бути ознайомлені зі списком основного обладнання, яке може використовуватись при проведенні пошуків. Цей список може включати:

- ліхтарі і батареї;
- викрутки, гайкові ключі і лопи;
- дзеркала і зонди;
- рукавички, каски, комбінезон і не слизьке взуття;
- поліетиленові пакети і конверти для збору доказів;
- форми, в які можна зробити запис дій і знахідок.

Слухачі повинні опанувати процедури, яких необхідно дотримуватись, щоб гарантувати ефективність і результативність пошуків. Приклади включають наступне:

- Членам команди заборонено проводити пошук на їх власних місцях, враховуючи можливість того, що вони, можливо, приховують пакети або пристрої на їх робочому місці і їх особистих територіях;

- Пошук повинен бути проведений згідно з певним планом або графіком і повинен ретельно контролюватися;

- Спеціальна увага повинна бути приділена пошуковим групам, що працюють в парах з однією людиною оглядають «вгору» і одним «низ». Якщо підозрілий об'єкт знайдений, один з пари повинен залишитися на сторожі у той час як інший повинен доповісти про знахідку;

- Ті, хто проводить пошук повинні бути в змозі розпізнати підозрілі пункти;

- Повинна бути система для маркування чи записи «чистих» областей;

- Ті, хто проводить пошук повинні підтримувати контакт з диспетчерами пошуку, можливо з УВХ/радіо, УХВ, беручи до уваги небезпеку використання внутрішнього безпечного радіообладнання поблизу саморобних вибухових пристроїв (IEDs);

- У шукачів повинно бути чітке керівництво про те, що робити, якщо підозрілий пакет, пристрій або ситуація виявлені;

- Шукачі повинні взяти до уваги, що зброя та інші небезпечні пристрої можуть бути навмисно поміщені так, щоб відповідати вимогам маскуванню, наприклад: комплект інструментів в машинному відділенні.

Слухачі повинні ознайомитися з тим фактом, що на борту судна є багато місць, де зброя, небезпечні речовини та пристрої можуть бути приховані. Деякі з них:

Каюти

- за або під ящиками;

- між нижнім ящиком і палубою;

- під ліжками, наприклад, прикріплені плівкою до основи під матрацом;

- під раковиною;

- позаду домашньої аптечки;

- у радіо, рекордерах і т.д.;

- у трубках вентилятора;

- у частинах нагрівача;

- над або позаду світильників;

- над стелею і за стінними панелями:

- у виїмках позаду перегородок, картин, і т.д.;

- у застебнутому на гудзики одязі в стінній шафі;

- Усередині дерев'яних вішалок;

- в згорнутих шкарпетках, в запасних шкарпетках;

- усередині ліпної прикраси.

Проходи і трапи

- у вентиляційних трубах;

- у кабелях;

- у перилах;

- у вогнегасниках;

- у пожежних шлангах і перегородках;
- у знімних панелях на поверхах, стінах, стелях;
- позаду або у водних охолоджувачах.

Туалети і душові

- за і під раковинами;
- за унітазом;
- у трубах вентиляції і нагрівачах;
- у рулонах туалетного паперу, роздавальнику рушників, шафках;
- приклеєний стрічкою до завіски в душі, труб і світильників;
- на знімних панелях на поверхах, стінах, стелях.

Палуба

- у виступах на палубах, електричних щитках, пультах керування за допомогою лебідки;

- у відділеннях зберігання рятувального човна, під намотаними кінцями, у підсобних приміщеннях палуби;

- у банках фарби, у трюмі, в акумуляторній, в канатному ящику.

Машинне відділення

- під настилом палуби;

- в коффердамі, машинному відділенні, трюмах;

- в опорному проміжному підшипнику і нижньому резервуарі, гребному валу;

- під перехідним містком, у днищі, в тунелі гребного валу;

- у пожежних виходах, на висоті;

- у вентиляційних шахтах, з'єднаннях з трубопроводом або в танку з несправними датчиками;

- в коробках з обладнанням, аварійному рульовому управлінні, місцях зберігання провізії.

Кухня і комори стюардів

- у баках з борошном, на склади сухої провізії;

- в овочевих мішках, консервах (переклеєні етикетки);

- під або позаду стандартних холодильників;

- усередині риби або туш яловичини в морозильниках;

- у локерах, де зберігаються товари, у магазинчику на кораблі (баталерка), у коморах.

Розпізнання потенційних загроз безпеці (без утиску прав людей)

Викладачі повинні продемонструвати приклади підозрілої поведінки, підкреслюючи важливість відходу від расового профілювання та етнічних стереотипів. Приклади підозрілої поведінки включають:

- Невідомі люди, фотографують суду або кошти.

- Невідомі люди, що намагаються отримати доступ до суден або засобів охорони.

- Особи, що представляють ділові кола або придорожні торговці їжею розташовані поруч або в безпосередній близькості з обладнанням.

- Невідомі люди, що тиняються біля суден або портових споруд протягом тривалих періодів часу.

- Невідомі люди, що дзвонять по телефону, з метою з'ясувати заходи безпеки, персоналу або стандартні режими роботи.

- Транспортні засоби, з байдикуючим в них персоналом, здійснюють фотографічну зйомку або роблять схему судна та інших засобів охорони.

- Маленькі човни, з байдикуючою командою на борту, здійснюють фотографічну зйомку або роблять схему судна та інших засобів.

- Літак цивільної авіації, що працює в близькості до судів або засобів охорони.

- Люди, які можуть нести бомби або брати участь у діях команди смертників.

- Невідомі люди, які намагаються отримати інформацію про судна або засоби охорони, наближаючись до персоналу або їх сім'ям та залучаючи їх до розмови.

- Продавці, які намагаються продати товари.

- Робітники, які намагаються отримати доступ до засобів охорони, щоб відновити, замінити, обслужити або встановити обладнання.

- Електронні листи, в яких намагаються отримати інформацію щодо засобів охорони, персоналу або стандартних режимів роботи.

- Скидання або намагання скидання пакетів.

- Антинаціональні почуття, висловлені співробітниками або продавцями.

- Антинаціональні брошури, що нав'язуються співробітникам або розміщені на вітровому склі на автостоянках.

- Незвичайні телефонні дзвінки.

- Прогулянкові судна з людьми на борту, які зображують моряків, що терплять лихо, щоб залучити допомогу з боку інших суден.

- Високошвидкісні шлюпки, що наближаються до судна на курсі перехоплення.

- Маленький плавзасіб, що містить сходи, шлюпкові якорі та інші потенційні пристрої посадки.

- Присутність близько одного або більше «суден-носіїв», маломірних плавальних засобів.

Способи, що використовуються, щоб уникнути заходи з охорони судна

Слухачів потрібно застерегти, що ніяке обладнання безпеки або заходи, що вживаються не можуть бути безпомилковими. Слухачі повинні бути проінформовані про відомі методи, які можуть використовуватися, щоб ухилитися від систем забезпечення безпеки та засобів їх управління, таких як виведення з ладу систем сигналізації, злому замків, блокування радіосигналів, і т.д.

Мають бути опрацьовані відомі методи, що використовуються піратами і озброєними грабіжниками, щоб потрапити на судна і вжити напад. Найкраща практика управління, для запобігання піратських захоплень недалеко від узбережжя Сомалі і в районі Аравійського моря (BMP 4) – Best Management Practices to Deter Piracy off the Coast of Somalia and in the Arabian Sea Area (BMP4). Edinburgh: Witherby Seamanship International. Забезпечує корисним

описом типових піратських нападів, які можуть служити основою для обговорення.

Прийоми поведінки та управління масами людей

Слухачі повинні бути ознайомлені з основними зразками поведінки людей в групах в критичній ситуації. Необхідно підкреслити життєву важливість чіткої комунікації з персоналом судна, персоналом порту, пасажирами і всіма залученими в даний процес людьми.

7. Дії щодо забезпечення охорони судна

Частини А та В Кодексу ОСПЗ, керівні документи ІМО та інші ресурси будуть корисні для збору матеріалу, який буде представлений в цьому розділі курсу. Викладачі повинні вказати, що цей розділ курсу в якому необхідно розглянути, як ідеї, плани та підготовка перетворюються в дії і процедури.

Дії, необхідні при різних рівнях охорони судна

Викладач повинен забезпечити елементарні знання рівнів охорони і різні типи заходів безпеки, які потрібно розглянути для суден у морі та в порту, оскільки вони є відповіддю на інциденти пов'язані з безпекою. Повинна бути підкреслена важливість ознайомлювального навчання, що полягає в залученні персоналу в План охорони судна, що є конкретним для кожного судна.

Слухачі повинні бути ознайомлені з алгоритмами дій, необхідних у разі нападів, або спроби нападу піратами і озброєними грабіжниками. Необхідно відзначити, що процедури змінюються залежно від конструкції судна, складу команди та інших факторів. Слухачі повинні розуміти, що рекомендовані дії запропоновані в MSC/Circ.1334 від 23.06.2009 року («Керівництво судовласникам, компаніям, операторам судна, капітанам і команді по запобіганню і придушенню піратських актів та озброєного пограбування, спрямованих проти суден») і в Найкращій практиці управління, щоб уникнути піратських захоплень біля узбережжя Сомалі і в районі Аравійського моря (BMP 4).

- MSC/Circ. 1334 of 23.06.2009 («Guidance to Shipowners, Companies, Ship Operators, Shipmasters and Crews on Preventing and Suppressing Acts of Piracy and Armed Robbery against Ships») and in the Best Management Practices to Deter Piracy off the Coast of Somalia and in the Arabian Sea Area (BMP 4).

Взаємодія судно/порт визначає потребу в Плані забезпечення охорони портового засобу та взаємодії з Планом охорони судна. Викладачі повинні гарантувати, що слухачам зрозуміла життєва важливість взаємодії між Планом охорони судна і цим портовим засобом.

Підтримання безпеки взаємодії судно-порт

Викладач дає перелік вимог щодо звітних документів для суден при заході у порт.

Ознайомлення з Декларацією охорони судна

Декларація з охорони визначена в Постанові 1, главі XI-1 SOLAS. Існує типова Декларація з охорони судна в Додатку 1 Частини В Кодексу ОСПЗ, яка

може бути корисна для слухачів в підведенні підсумків про сутність і використання Декларації з охорони судна.

Оповіщення щодо подій з охорони судна

Загальні вимоги до звітних документів, що оформляються у випадку події з охорони судна, включаючи протоколи з повідомленнями про напади вжиті при спробах піратами та озброєними грабіжниками.

Слухачі повинні усвідомити, що про всі випадки, пов'язані з охороною судна, потрібно повідомити відповідно до певних вимог до звітності. Викладачі повинні забезпечити вивчення декількох типових випадків, пов'язаних з охороною судна, з подальшим практичним проведенням доповідей про ці випадки, обговоренням та поясненням, як це відбуватиметься. Слухачі повинні отримати певні знання про протоколи, для того, щоб вміти повідомити про піратство і збройне пограбування суден.

Виконання заходів з охорони судна

Грунтуючись на розумінні, отриманому з попередніх розділів цього курсу, слухачі повинні бути готові синтезувати вимоги та плани в реальні дії, такі як: перевірка охорони судна, контроль доступу на судно, перевірка та підтвердження використання посвідчень особи ідентифікації, контроль палуби, оточення судна і т.д.

8. Готовність до надзвичайних ситуацій, навчальні тривоги та вправи

Виконання планів дій при надзвичайних ситуаціях

Ця частина курсу повинна забезпечити отримання елементарних знань планів дій щодо безлічі не передбачуваних обставин, пов'язаних з тероризмом та іншою злочинною діяльністю, яка може виникнути в морському регулюванні. Повинні бути обговорені можливі відповіді у разі загроз бомби, вибуху, піратства, озброєного пограбування, нальотах та інших подібних подіях.

Навчання та тренування з охорони судна

До слухачів повинно бути доведено, що мета навчань і занять полягає в тому, щоб гарантувати, що персонал судна досвідчений у всіх призначених обов'язках з безпеки на всіх рівнях та в ідентифікації будь-яких, пов'язаних з безпекою, випадків, які повинні бути обговорені.

Слухачі повинні дізнатися, що ефективне впровадження положень Плану забезпечення безпеки судна вимагає, щоб навчання були проведені, принаймні, один раз у три місяці. Крім того, у випадках, де більше ніж 25 відсотків персоналу судна було замінено, в будь-який момент, з персоналом, який раніше не брав участі ні в яких навчаннях на цьому судні протягом минулих 3 місяців, навчання має бути проведено протягом одного тижня після заміни. Персонал судна, що навчається повинен перевірити індивідуальні елементи плану, такі як:

1. пошкодження, або загибель судна або портового споруди, наприклад, вибуховими пристроями,
2. підпал, саботаж або вандалізм;
3. наліт або конфіскація судна або людей на борту;
4. напад озброєних грабіжників;

5. впровадження у вантаж, наявне обладнання судна, системи або комори судна;
6. несанкціонований доступ на судно або його використання, включаючи присутність безбілетників;
7. контрабанду зброї або обладнання, включаючи зброю масового ураження;
8. використання судна, для проникнення людей, які мають намір викликати інцидент пов'язаний з безпекою судна або суднового обладнання;
9. використання самого судна, як зброї або засобу нанесення збитків або руйнування;
10. нападу з морського боку, у той час як судно лежить в дрейфі або стоїть на якорі;
11. нападу, в той час коли судно знаходиться у відкритому в морі.

Різні типи навчань, за участю персоналу судна, повинні бути виконані, принаймні, один раз на кожен календарний рік з перервою не більше ніж 18 місяців між навчаннями. Ці навчання повинні перевірити зв'язок, координацію, доступність ресурсу і реагування. Ці навчання можуть бути:

1. реальними повномасштабними;
2. настільними модельованими або проведені у вигляді семінару;
3. об'єднаними з іншими вправами-суміщеними з пошуком і навчаннями з порятунку або екстреного реагування.

9. Забезпечення охорони судна

Документація та звіти

Документи, які повинні бути доступні на борту в будь-який час. Дії, запис яких необхідно вести на борту, та тривалість їх зберігання. Звертаючись до Постанови 5 глави XI-1 та XI-2 Конвенції SOLAS-74, викладач знайде посилання, приклади необхідних документів, а також вимоги для зберігання документації. Вимоги щодо ведення записів, пов'язаних з Планом забезпечення охорони судна, повинні бути узагальнені в кінці.

4.3. Контроль знань та його характеристика

4.3.1. Види контролю: поточний (на кожному занятті), підсумковий (вихідний)

Критерії оцінювання якості знань та компетентності слухачів повинні відповідати вимогам детальної програми курсу.

Оцінка компетентності фахівця здійснюється відповідно рекомендацій IMO Model Course 3.12 «Assessment, Examination and Certification of Seafarers» за відповідними функціями.

4.3.2. Методи демонстрації компетентності

Викладені в колонці 3 таблиці A-VI/6-2 «Специфікація мінімального стандарту компетентності моряків, яким призначені обов'язки стосовно охорони» розділу A-VI/6 Кодексу ПДНВ.

4.3.3. Методи оцінювання

Методи, що обираються для проведення оцінки знань та умінь, які отримав слухач, націлені на перевірку реалізації задач, досягнення мети напряму підготовки.

Для перевірки знань слухачів складені питання, які охоплюють всю програму напряму підготовки:

4.3.4. Перелік основних питань підсумкового (вихідного) контролю.

Вступ

1. Опишіть вимоги щодо компетентності моряків, які мають призначені обов'язки з охорони судна.

2. Що є основною метою навчання з спеціального напряму підготовки.

3. Дайте сучасне трактування проблеми щодо безпеки судна.

4. Дайте офіційне визначення піратства.

5. Опишіть загрози, які несуть терористи безпеці судна.

6. Що перевозиться контрабандою і якими способами.

7. Опишіть заходи щодо попередження викрадення вантажів.

8. Опишіть заходи щодо мінімізації наслідків пошкоджень судна або суднових пристроїв від вогню, вибуху або нападу.

9. Опишіть основні принципи морської системи транспортування.

Політика щодо безпеки на морі

1. Назвіть кодекси, конвенції, резолюції та угоди, що прийняла Міжнародна морська організація (ІМО) для мінімізації, зупинення або управління загрозами безпеки при морському.

2. Опишіть умови пов'язані з безпекою, що містяться в поправках 2010 року до Кодексу ПДНВ 1978 року.

3. Дайте визначення плану охорони судна.

4. Дайте визначення посадової особи компанії, пов'язаної з охороною судна.

5. Дайте визначення особи командного складу, пов'язаної з охороною судна.

6. Дайте визначення портового засобу.

7. Дайте визначення посадової особи портового засобу, пов'язаної з охороною судна.

8. Опишіть взаємодію судно-порт.

9. Опишіть дії судно-судно.

10. Назвіть уповноважені організації з охорони судна.

11. Дайте визначення декларації з охорони судна.

12. Опишіть події, що пов'язані з охороною судна.

13. Дайте визначення рівню охорони судна.

14. Дайте визначення першого, другого, третього рівнів охорони судна.

15. Яка інформація, пов'язана з охороною судна, є конфіденційною.

16. Чому важливо зберігати конфіденційність інформації, пов'язаної з охороною судна.

Обов'язки з охорони судна

1. Яка роль та обов'язки урядів згідно Конвенції SOLAS-74 (глави XI-1 і XI-2), що домовляються відносно Кодексу ОСПЗ та Конвенції ПДНВ 1978 року, з поправками.

2. Опишіть роль та функції уповноважених організацій з охорони судна.

3. Опишіть узагальнені обов'язки компанії відносно охорони судна.

4. Опишіть вимоги щодо виконання судном Плану забезпечення охорони відповідно до рівня охорони судна.

5. Опишіть обов'язки і дії покладені на портовий засіб.

6. Опишіть обов'язки компанії щодо призначення для кожного судна особи командного складу, пов'язаної з охороною судна.

7. Дайте перелік обов'язків та зони відповідальності особи командного складу, пов'язаної з охороною судна.

8. Дайте перелік обов'язків та зони відповідальності особи компанії, до чиїх обов'язків входить охорона судна.

9. Дайте перелік обов'язків та зони відповідальності посадової особи портового засобу, до чиїх обов'язків входить охорона судна.

10. Для чого призначається персонал портового засобу, до чиїх обов'язків входить охорона судна, і який не є посадовою особою портового засобу.

11. Як персонал, який не працює на судні або портовому засобі, може відігравати роль у підвищенні рівня охорони судна.

12. Як військові, промислові та міжурядові організації можуть відігравати роль у попередженні, придушенні та оповіщенні щодо випадків піратства та озброєного пограбування на суднах.

Оцінка стану охорони судна

1. Як використовуються чек-листи при проведенні оцінки охорони судна.

2. Які процедури, заходи та операції підлягають оцінюванню під час оцінки стану охорони судна.

3. Як впливає наявність планів дій у надзвичайних ситуаціях на забезпечення охорони судна.

4. Як інформаційні технології та засоби комунікативних систем використовуються у роботі судна та підтриманні безпеки судна.

5. Дайте визначення системи охорони персоналу.

6. Які функції виконуються при оцінці стану охорони судна.

7. Для чого при оцінці безпеки досліджуються та оцінюються існуючі на судні захисні заходи, процедури та операції.

Обладнання для охорони судна

1. Яке обладнання використовується на судні для попередження та придушення нападу піратів та озброєних грабіжників.

2. Які системи безпеки використовуються на судні для попередження та придушення нападу піратів та озброєних грабіжників.

3. Які є експлуатаційні обмеження обладнання та систем безпеки.

4. Яка ступінь ризику, якій піддаються моряки при використанні такого обладнання.

5. Як проводиться тестування, калібрування та обслуговування обладнання та систем безпеки.

Ідентифікація загрози, розпізнання та реагування

1. Як розпізнаються та виявляються зброя, небезпечні речовини та пристрої.
2. Як проводяться контактні огляди.
3. Як проводяться безконтактні перевірки.
4. Як проводиться пошук з використанням чек-листів.
5. Яке обладнання повинна використовувати пошукова команда при проведенні пошуку.
6. Яких процедур необхідно дотримуватись, щоб гарантувати ефективність і результативність пошуку.
7. Опишіть різні місця на борту судна, які можуть бути використані, як таємний притулок.
8. Які ознаки поведінки людей, що можуть загрожувати охороні судна.
9. Які є прийоми обходу заходів з охорони судна.
10. Які методи використовуються піратами та озброєними грабіжниками, щоб вжити напад на судна.
11. Які основи психології натовпу в екстремальних ситуаціях.

Дії щодо забезпечення охорони судна

1. В чому полягає сутність охорони судна.
2. Скільки рівнів охорони регламентується Кодексом ОСПЗ.
3. Які заходи здійснюються при другому рівні охорони судна.
4. Які заходи здійснюються при третьому рівні охорони судна.
5. Яка роль ознайомлювального навчання, що є конкретним для кожного судна.
6. Опишіть алгоритми дій, необхідних у разі нападу або спроби нападу піратами і озброєними грабіжниками.
7. Яким чином здійснюється повідомлення про піратство і збройне пограбування суден.
8. Які основні вимоги до звітних документів для суден при заході у порт.
9. Для чого заповнюється Декларація з охорони судна.
10. Які основні вимоги до звітних документів, що оформлюються у випадку інциденту з охорони судна.
11. Які вимоги до офіцера охорони судна при виконанні регулярних оглядів з охорони судна.

Готовність до надзвичайних ситуацій, навчання та тренування

1. Дайте перелік надзвичайних ситуацій для яких складаються плани дій.
2. Де знаходяться плани дій при надзвичайних ситуаціях.
3. Як регламентується проведення навчальних тривог та навчань Кодексом ОСПЗ.
4. В чому полягає мета навчань та тренувань на судні.
5. Яка періодичність проведення навчань та тренувань на судні і від чого вона залежить.
6. Назвіть типи навчань за участю персоналу судна.
7. Узагальнено опишіть план дій при загрозі бомби, вибуху.

8. Узагальнено опишіть план дій при піратстві, озброєному пограбуванні, нальоті.

Забезпечення охорони судна

1. Які документи повинні бути доступні на борту в будь-який час.
2. Запис яких дій необхідно вести впродовж рейсу та тривалість їх зберігання.
3. Які вимоги до зберігання документації з охорони судна.

4.3.5. Методичні вказівки стосовно оцінки компетентності

Завдання на основі питань розробляються таким чином, щоб охопити весь спектр компетенцій з конкретного напрямку підготовки. Завдання розробляються за одним з представлених методів:

- просте обговорення питання-відповідь слухача (індивідуально або у групі);

- об'єктивне тестування, що передбачає відповідь загалом. одним словом, щоб закінчити відсутню частину запропонованої відповіді. Інший має на увазі надання короткої відповіді двома або трьома словами на питання. Такі тести відомі як «тести підбору» або тести «короткої відповіді»;

- об'єктивне тестування, яке складається з «вибіркових відповідей на тести» та при якому правильна відповідь має бути відібрана з даних альтернатив. Такі тести можуть складатися з «тестів підбору», в яких пункти, що містилися у двох окремих списках, повинні бути підібрані, або вони можуть бути справжнього/помилкового або альтернативного типу;

- об'єктивне тестування – альтернативний тест, в який ставиться слухачеві реальна виробнича проблема і надається список альтернативних рішень, з яких він повинен вибрати правильні;

- об'єктивне тестування з внесенням неправильних варіантів відповідей (дистракторів) при відповіді на альтернативні питання, їх мета полягає в тому, щоб відвернути погано поінформованого слухача від правильної відповіді. Дистрактор повинен бути реалістичним і сформульованим на основі типових помилок та неправильних уявлень слухачів. Дистрактор не повинен приймати форму «питання-виверти», які могли б ввести в оману добре інформованого слухача (наприклад, не вставляйте «не» в правильну відповідь, щоб зробити його дистрактером).

При проведенні об'єктивного тестування можуть обмежено використовуватись варіанти: «жоден з перерахованого» або «всі з перерахованого».

Надійний метод оцінки повинен привести до розумно послідовних результатів шляхом вибору відповідного виду тесту, який складається, з урахуванням розумного балансу між темами предмета і перевіркою рівня знань з розумінням та використанням понять.

Важливо встановити правильне співвідношення між часом, який надано слухачу для відповіді та обсягом питань та відповідей при об'єктивному оцінюванні. Необхідна гарантія того, що тест забезпечить справедливу та реальну оцінку.

Бальна система оцінки

У простій бальній системі оцінки тестів оцінка може бути виставлена за кожну правильну відповідь і нуль за неправильну або відсутність відповіді.

Більш складна техніка бальної системи оцінки тягне за собою видачу одного бала за правильну відповідь, нуль за відсутність відповіді і мінус один для неправильну відповідь. Там де альтернативний тест передбачає чотири варіанти - це означає, що повністю неправильне припущення передбачає 25%-й шанс отримання одного бала і 75%-ий шанс втрати одного бала.

Бальна система оцінки може нести різне навантаження на різні питання, щоб відобразити відносну важливість питань, або розділів оцінки.

Письмовий тест являє собою письмові відповіді на чотири питання. Критерій оцінки – правильна письмова відповідь як мінімум на 3 питання.

Критерії оцінювання компетентності, знань і умінь і навичок при проведенні підсумкового (вихідного) контролю

Викладені в колонці 4 таблиці А-VI/6-2 «Специфікація мінімального стандарту компетентності для моряків, що мають призначені обов'язки з охорони судна» розділу А-VI/6 Кодексу ПДНВ.

Оцінювання	Критерії оцінювання
Не залік	Слухач на рівні розпізнання, без достатнього розуміння відтворює окремі елементи (фрагменти) навчального матеріалу, передбаченого навчальним планом та програмою напряму підготовки, та в неповному обсязі, з помилками вирішує окремі частини змодельованих проблемних ситуацій щодо охорони судна. Недостатньо обґрунтовано аналізує і порівнює інформацію. Не усвідомлено користується нормативною документацією. При відповіді і вирішенні змодельованих проблемних ситуацій щодо охорони судна припускається помилок, які самостійно виправити не може.
Залік	Слухач самостійно з розумінням відтворює не менше 75 % основного навчального матеріалу, передбаченого навчальним планом та програмою напряму підготовки, дає визначення основних понять, аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь слухача в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Усвідомлено користується нормативною документацією. Самостійно вирішує змодельовані проблемні ситуації щодо охорони судна за типовим алгоритмом.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ОБЛАДНАННЯ

5.1. Для теоретичної підготовки використовується окремий навчальний клас, в якому наявні:

одна дошка з письмовим приладдям;

один демонстраційний стіл;

столи та стільці для усіх слухачів, що забезпечують можливість для конспектування;

необхідна для навчального процесу кількість навчально-методичних посібників;

відповідні навчально-демонстраційні матеріали (стенди, плакати, слайди, фотографії);

DVD-, або відео-, або проекційна апаратура. Використання в навчальній підготовці проектора або будь-якого іншого засобу відображення інформації не виключає обов'язкову наявність у навчальному класі вищезазначеного навчально-демонстраційного матеріалу (плакатів, стендів).

У навчальному класі розміщений такий набір демонстраційних плакатів (стендів):

схема судна з нанесенням небезпечних у плані охорони районів та секторів;

заходи щодо спостереження за особами на борту та біля судна;

порядок фізичного огляду осіб;

структура суднового плану охорони;

суднове обладнання з охорони;

індивідуальні засоби захисту або муляжі (балістичний шолом, бронежилет, розвантажувальний пояс, протигаз, електричний шокер, штурмова граната, газовий балончик, газовий пістолет тощо);

схеми потенційно небезпечних районів навколо судна;

карта найбільш небезпечних щодо піратства районів;

схема морського регіону біля узбережжя Сомалі;

схема проведення суден караванами;

схема взаємодії з військовими кораблями охорони;

порядок подання сигналу лиха у разі захоплення піратами або атаки судна;

схема місць-сховищ на судні для екіпажу у разі захоплення суден піратами;

сигнали безпеки, які подаються під час захоплення або атаки судна піратами або терористами;

схема встановлення захисту з колючого дроту на судні;

схема встановлення захисту з електричної огорожі на судні;

схема різних видів детекторів;

схема дальньодистанційної акустичної гармати;

схема лазерної установки.

Для навчання використовуються DVD фільми, рекомендовані ІМО для підготовки з охорони судна:

International Business Solution “The Security Code”;

International Business Solution “Seaboard Security Training”.

5.2. Для підвищення ефективності навчання при викладанні певних розділів курсу використовується наочність у вигляді: електронних презентаційних програм, плакатів, об'ємних моделей та площинних схем суден.

Перелічене обладнання, доступне у використанні, перебуває у налагодженому стані, повністю відповідає рекомендаціям типового 3.26 «Security awareness training for seafarers with designated security duties» та є достатнім для якісного викладання теоретичного матеріалу та досягнення мінімального рівня компетентності за напрямом підготовки.

До складу обладнання входять різні види технічних засобів (або їх муляжі, або їх зображення на плакаті з описом), які використовуються з метою охорони як на судні, так і на березі, зокрема: автоматична ідентифікаційна система (АІС); суднова охоронна станція подачі сигналу; різні закриття та задраювання; портативні радіостанції; обладнання Глобальної морської системи зв'язку у разі лиха та для забезпечення безпеки (ГМЗЛБ); система телеспостереження; апаратура для виявлення вторгнень; металодетектор; детектор вибухових речовин; устаткування для огляду багажу шляхом сканування; пристрій для подання загальносуднової тривоги; дальньодистанційна акустична гармата; колючий дріт; електрична огорожа; водяні та пінні стволи.

6. БІБЛІОГРАФІЯ

№ з/п	Найменування літератури	Кількість
1	3	4
1	Кодекс з підготовки та дипломування моряків і несення вахти (розділ А-VI/6; табл. А-VI/6-2).	1
2	Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.	1
3	Типовий курс ІМО 3.26 «Підготовка моряків, призначених виконувати обов'язки з охорони судна», видання 2012 року (Security Training for Seafarers with Designated Security Duties)	1
4	Міжнародний кодекс з охорони суден та портових засобів (Кодекс ОСПЗ), частини А, В.	1
5	Міжнародна конвенція з охорони життя на морі (SOLAS-74, глави XI-1, XI-2).	1
6	Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 року № 638-IV.	1
7	Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи по підвищенню безпеки мореплавства» від 16 травня 1992 року № 250.	1
8	Постанова Кабінету Міністрів України «Питання безпеки судноплавства України» від 30 грудня 1998 року № 2098.	1
9	Code of Conduct Concerning the Repression of Piracy and Armed Robbery Against Ships in the Western Indian Ocean and the Gulf of Aden. (Djibouti Code of Conduct, 2009) – Кодекс поведінки стосовно придушення піратства та озброєного пограбування проти суден у західній частині Індійського океану і в Аденській затоці (Джибутійський кодекс поведінки, 2009).	1
10	Resolution MSC.298(87) of 21 May 2010 «Establishment of a distribution facility for provision of LRIT information to security forces operating in waters of the Gulf and the Western Indian Ocean» to aid their work in the repression of piracy and armed robbery against ships (the distribution facility) – Резолюція MSC.298 (87) від 21 травня 2010 року «Створення розподільного засобу для надання інформації LRIT силам безпеки, діючим у водах Аденської затоки і західній частині Індійського океану» для надання допомоги в їх роботі по припиненню піратства та збройного пограбування відносно суден (розподільний засіб).	1
11	ІМО Circular Letter No.3164 on 14 February 2011 «Responding to the Scourge of Piracy» – Циркулярний лист ІМО № 3164 від 14 лютого 2011 року «Реагування на проблему піратства».	1

12	Resolution MSC.324(89) of 20 May 2011 «Implementation of Best Management Practice Guidance» – Резолюція MSC.324(89) від 20 травня 2011 року «Виконання рекомендацій Керівництва з найкращих методів управління».	1
13	MSC.1/Circ.1339 of 14 September 2011 «Best Management Practice for Protection Against Somalia Based Piracy» (BMP4) – Циркулярний лист MSC.1/Circ.1339 від 14 вересня 2011 року «Найбільш ефективні методи захисту від піратства, що базується на території Сомалі».	1
14	MSC.1/Circ.1405/Rev.1 of 16 September 2011 «Revised Interim Guidance to Ship-owners, Ship Operators, and Shipmasters on the Use of Privately Contracted Armed Security Personnel on Board Ships in the High Risk Area» – Циркуляр MSC.1/Circ.1405/ Rev.1 від 16 вересня 2011 року «Переглянуте тимчасове керівництво для судновласників, операторів, капітанів суден з використання частого найманого персоналу озброєної охорони на судах у районі високого ризику».	1
15	MSC.1/Circ.1406/Rev.1 of 16 September 2011 «Revised Interim Recommendations for Flag States Regarding the Use of Privately Contracted Armed Security Personnel on Board Ships in the High Risk Area» – Циркуляр MSC.1/Circ.1406/ Rev.1 від 16 вересня 2011 року «Переглянуте тимчасове керівництво для держав прапора щодо використання приватного найманого персоналу озброєної охорони на судах у районі високого ризику».	1
16	MSC. 1/Circ.1408/ Rev.1 of 16 September 2011 «Interim recommendations for port and coastal states regarding the use of privately contracted armed security personnel on board ships in the high risk area» – Циркуляр MSC.1/ Circ.1408/ Rev.1 від 16 вересня 2011 року «Тимчасові рекомендації для держав порту і прибережних держав стосовно використання приватного наземного персоналу озброєної охорони на судах у районі високого ризику».	1
17	MSC-FAL.1/Circ.2 of 22 September 2011 «Questionnaire on information on port and coastal state requirements related to privately contracted armed security personnel on board ships» – «Запитальник з інформації про вимоги держави порту прибережних держав, що стосуються приватного найманого персоналу озброєної охорони на судах».	1

7. ВИМОГИ ДО ІНСТРУКТОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

7.1. Інструктори, що здійснюють підготовку з питань охорони судна, повинні мати:

- диплом про закінчення вищого морського навчального закладу або диплом про відповідну спеціальну освіту;
- документально підтверджений досвід роботи на морських суднах на посаді особи командного складу морських суден чи досвід роботи як викладача відповідної спеціальності морського або спеціального навчального закладу відповідної спеціальності не менше одного року;
- документ про проходження спеціальної підготовки за напрямом «Офіцер з охорони судна», виданий після проходження підготовки відповідно до вимог Правила VI/5 Конвенції ПДНВ та національних вимог у схваленому НТЗ;
- документ, що підтверджує практичний досвід роботи в НТЗ за напрямом «Офіцер з охорони судна» не менше одного року або проходження стажування в НТЗ (проведення не менше двох повних курсів підготовки з питань охорони судна), та наявність позитивного відгуку керівника НТЗ за результатами стажування;
- документальне підтвердження підготовки з техніки інструктажу та методів і практики підготовки згідно з вимогами розділів А-I/6 та В-I/6 Кодексу ПДНВ.

7.2. Кількість інструкторів, що проводять підготовку з питань охорони, залежить від кількості слухачів і посадочних місць та не менша, ніж 1 інструктор на групу до 25 слухачів.